

Ths Nguyễn Thị Kiều Trinh - Khoa Sản

Thai kém phát triển trong tử cung hoặc hạn chế tăng trưởng trong tử cung (IUGR: Intrauterine growth restriction) là một thuật ngữ dùng để chỉ tình trạng thiếu dinh dưỡng xảy ra cho thai từ khi còn là bào thai, có nguy cơ gây tử vong hoặc làm trẻ kém phát triển trí tuệ sau này nếu không được can thiệp đúng lúc. Thai kém phát triển trong tử cung là một trong những vấn đề thách thức đối với các bác sĩ sản khoa. Mặc dù đã có nhiều nghiên cứu rõ ràng về chẩn đoán trong chẩn đoán lâm sàng trước, nhưng hiểu biết về IUGR vẫn còn hạn chế. Tỷ lệ tử vong chu sinh chiếm 40% trường hợp. Để có thể nhận diện thai kém phát triển trong tử cung cần thiết xác định chính xác, cần phân biệt 2 thuật ngữ: hạn chế tăng trưởng và thai kém phát triển trong tử cung.

Thai nhỏ hơn so với tuổi thai:

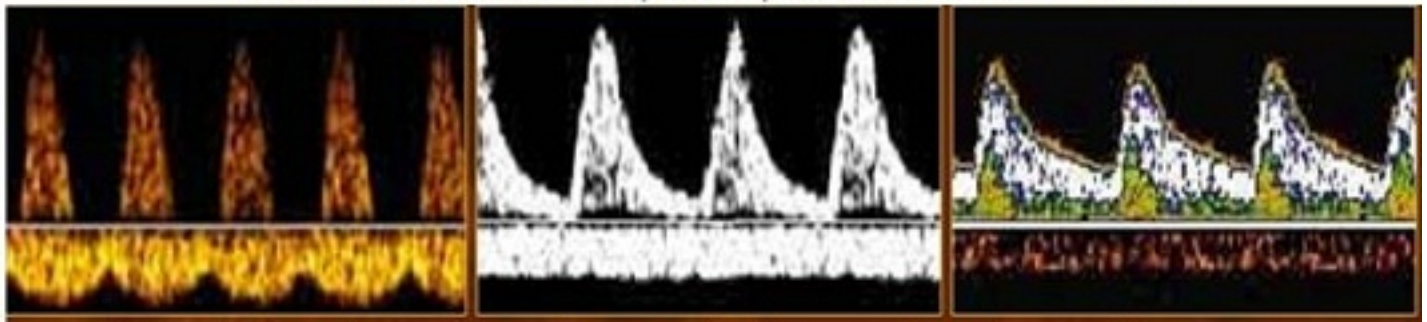
- Nhỏ hơn tuổi thai: cân nặng ở giới hạn thấp (SGA: Small for gestational age)
- Phù hợp với tuổi thai (AGA: Appropriate for gestational age)
- Lớn hơn tuổi thai (LGA: Large for gestational age)

$$f_d = 2fV \cos \theta$$

Trong đó: f_d là tần số Doppler, f là tần số sóng siêu âm, V là vận tốc dòng máu, θ là góc giữa hướng dòng máu và hướng sóng siêu âm.

HÌNH ẢNH DOPPLER ĐỘNG MẠCH Rốn BÌNH THƯỜNG

Tam cá nguyệt 1

Từ tuần thứ 18

Tam cá nguyệt 3

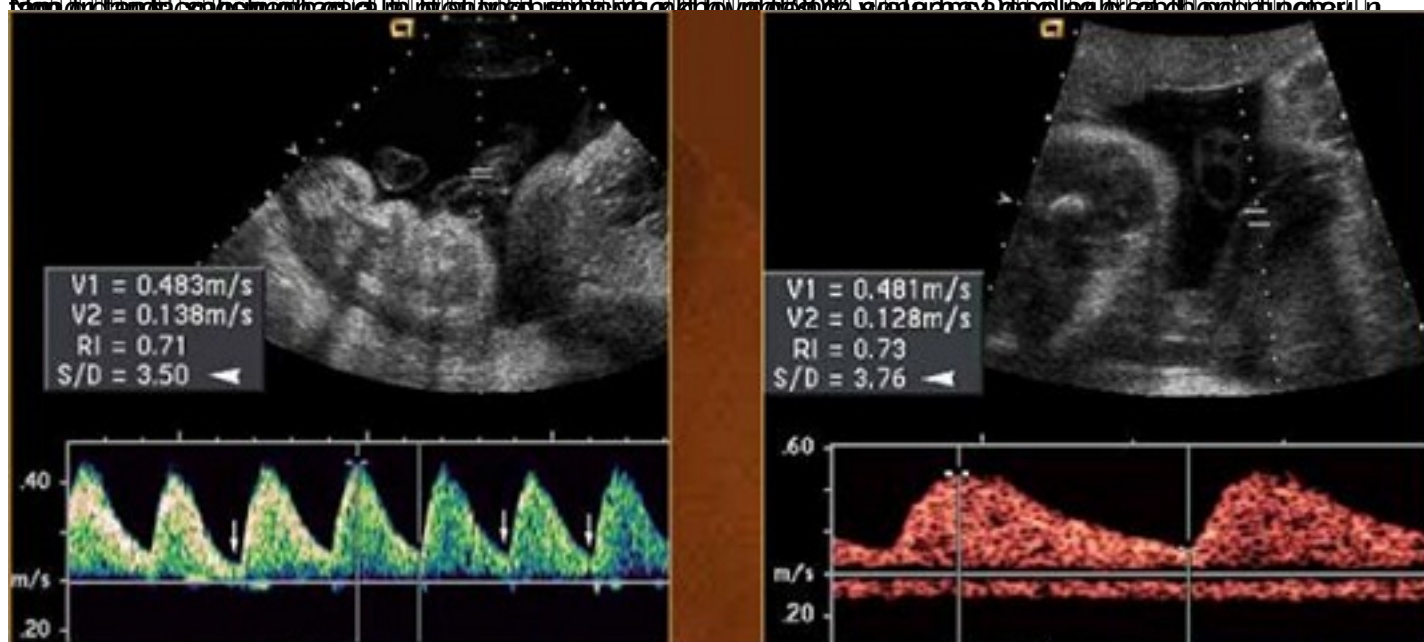
HÌNH ẢNH SIÊU ÂM DOPPLER ĐỘNG MẠCH Rốn

Tuần thứ 10

Tuần thứ 24

Gần sinh

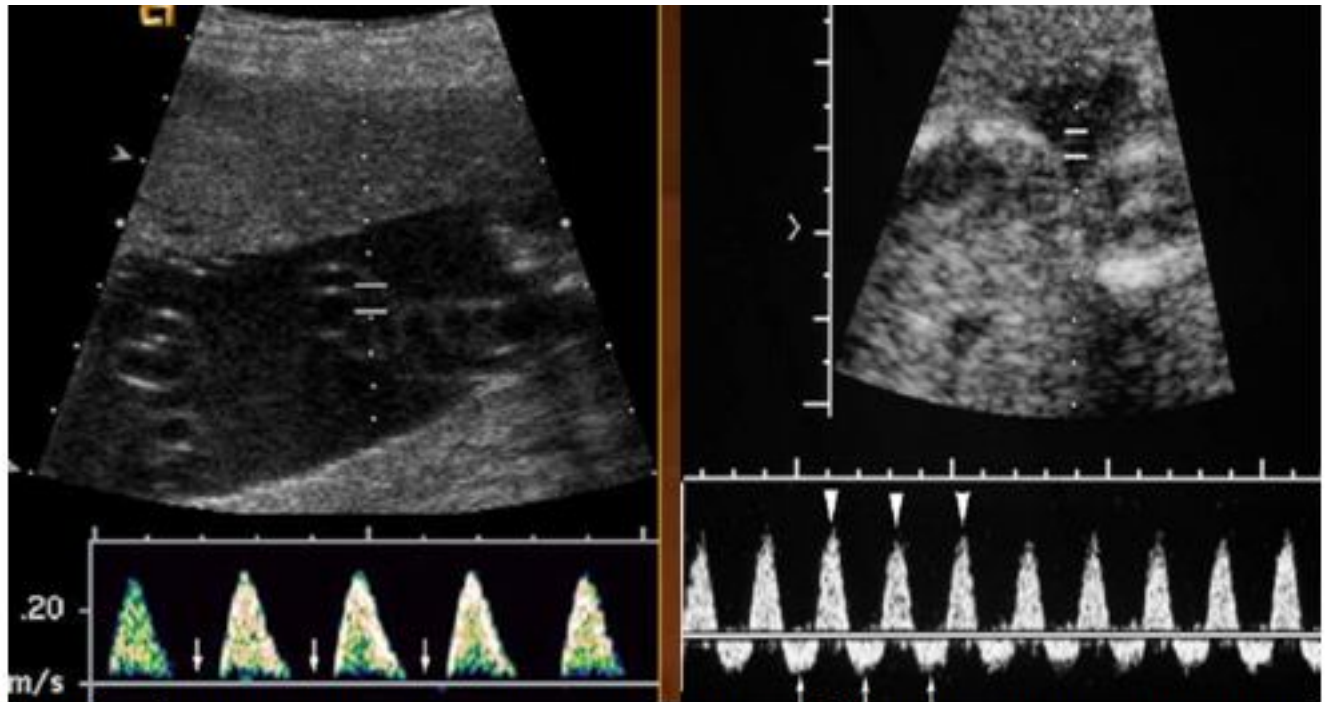

Thai 35 tuần, S/D ratio = 3,5

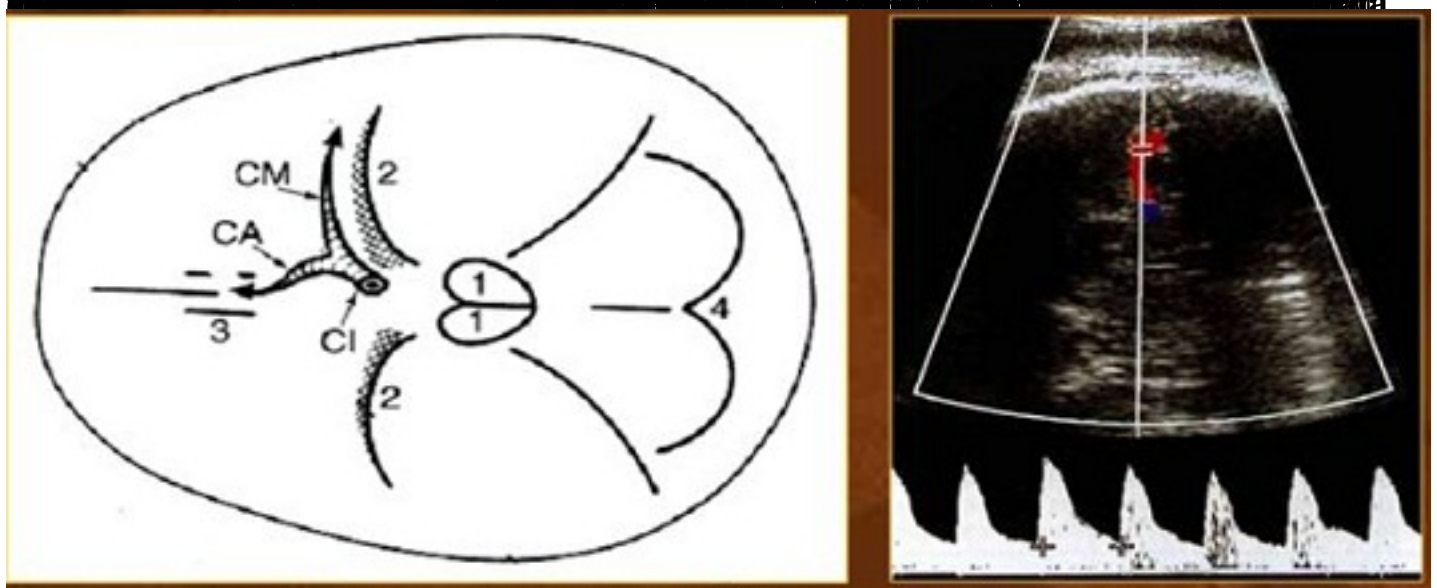
Thai 35 tuần, S/D ratio= 3,76

DOPPLER ĐỘNG MẠCH Rốn TRONG IUGR

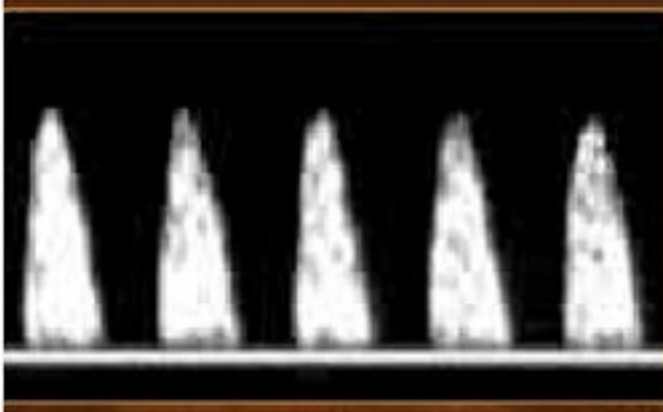
Chỉ số Doppler động mạch rốn được sử dụng để chẩn đoán thai chèn tăng trở ngại trong tử cung

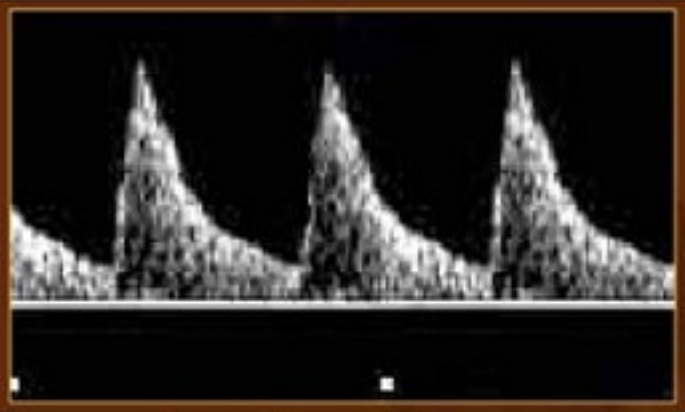
Hình ảnh mất dòng chảy và đảo ngược dòng chảy cuối tâm trương trong IUGR nặng

Doppler động mạch não giữa khi cắt ngang qua đa giác Willis

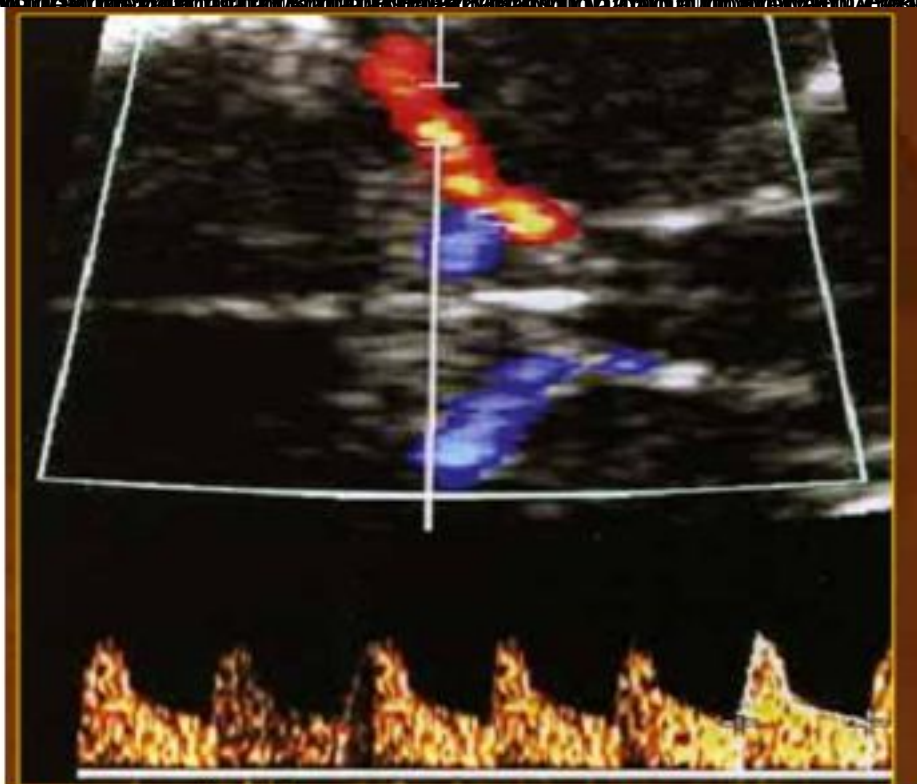

Tam cá nguyệt 1

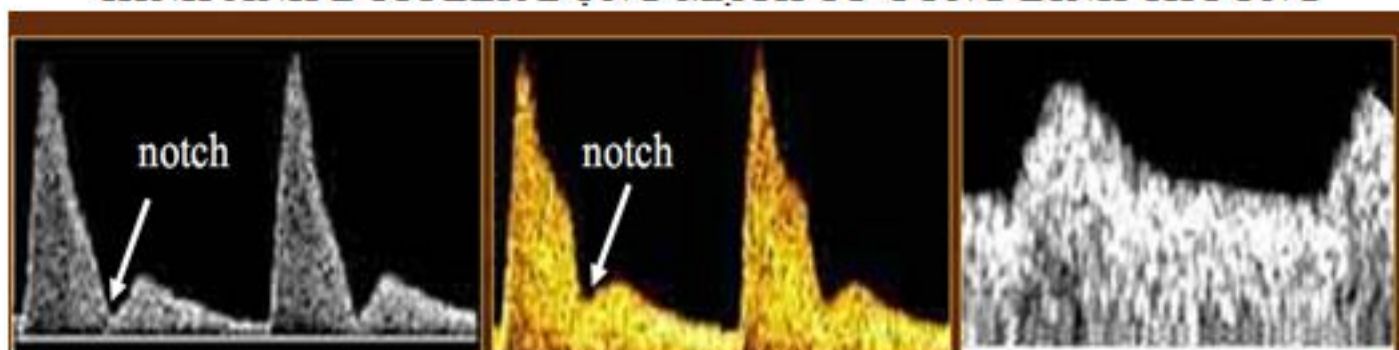
Tam cá nguyệt 2

HÌNH ẢNH DOPPLER ĐỘNG MẠCH NÃO GIỮA BÌNH THƯỜNG

Hiện tượng tái phân phối tuần hoàn não trong Doppler động mạch não giữa

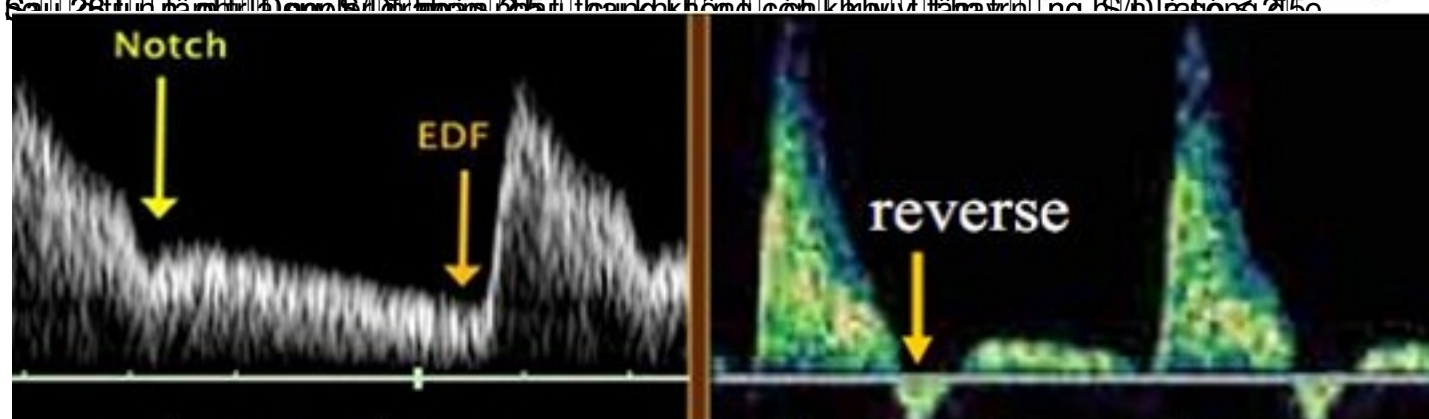
HÌNH ẢNH DOPPLER ĐỘNG MẠCH TỬ CUNG BÌNH THƯỜNG

Thai tam cá nguyệt 1

Trước 26 tuần

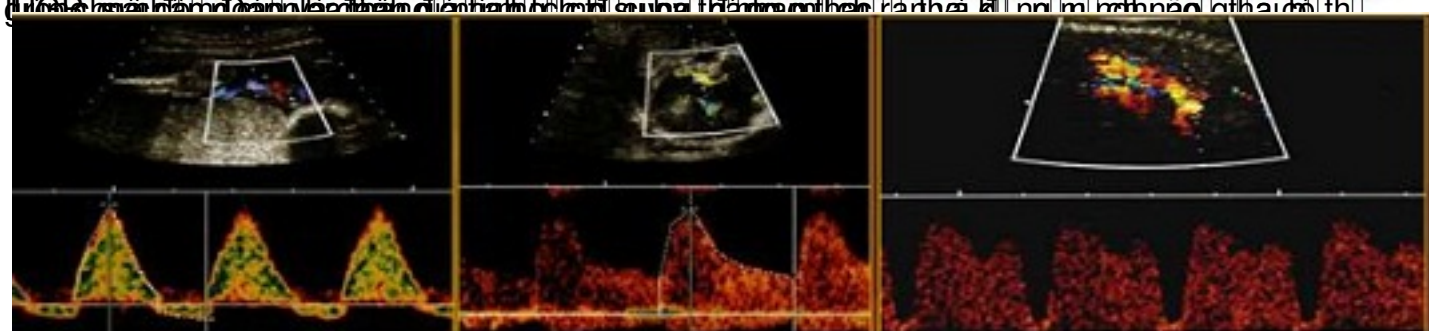
Sau 26 tuần

Dấu hiệu khuyết tâm trương

Dấu hiệu sóng đảo ngược tiền tâm trương

HÌNH ẢNH DOPPLER ĐMTC TRONG SUY TUẦN HOÀN NHAU THAI

Phổ đảo ngược cuối tâm trương ĐM rốn

Tái phân phối tuần hoàn não

Phổ Doppler tĩnh mạch rốn bình thường

HÌNH ẢNH DOPPLER TRONG IUGR NẶNG

Ảnh hưởng của IUGR nặng đến Doppler động mạch tử cung và động mạch rốn

Bảng điểm số Manning

Thông số	0 điểm	2 điểm
Cử động hô hấp	Không có	Có hoạt động cơ hô hấp thấy được trong ít nhất 30 giây
Cử động của thai nhi (bàn tay và cánh tay)	< 3 cử động thai trong 30 phút	> 3 cử động thai trong 30 phút
Trương lực cơ	Bàn tay giữ ở tư thế duỗi trong suốt thời gian khảo sát	Uốn cột sống lưng Duỗi và gấp nhanh bàn tay
Thể tích nước ối	Thiếu ối hay vô ối	Bình thường
Non stress test	Không đáp ứng	Có đáp ứng